

Szkolny Program Wychowawczy

Gimnazjum im. majora pilota

Antoniego Tomiczka

w Lyskach

„ Życie jest szansą, wykorzystaj ją.

Życie jest wyzwaniem – podejmij je.

Życie jest obowiązkiem, spełnij go.

Życie jest marzeniem, urzeczywistnij je.”

(Matka Teresa z Kalkuty)

Uczniowie naszej szkoły to młodzież w wieku dojrzewania, wychowująca się w bardzo różnych warunkach materialnych i środowiskowych. Od bardzo dobrych, zapewniających wszystkie potrzeby, do nie spełniających minimum potrzeb dziecka.

Do potrzeb tego wieku należą:

1. potrzeba bezpieczeństwa fizycznego,
2. potrzeba bezpieczeństwa psychicznego,
3. potrzeba kontaktu i akceptacji,
4. potrzeba aktywności poznawczej i konstruktywnej.

Ze względu na bardzo różny stopień zaspokojenia potrzeb dzieci przez środowisko rodzinne, a także ze względu na oczekiwania rodziców i uczniów, praca wychowawcza w naszej szkole będzie obejmowała cztery nurty tego procesu:

1. Wspomaganie, czyli zaspokajanie potrzeb rozwojowych.
2. Kształtowanie pożądanых cech i wartości uniwersalnych.
3. Zapobieganie zagrożeniom, czyli profilaktykę.
4. Korygowanie deficytów rozwojowych i zaniedbań wychowawczych.

Misją naszej szkoły jest:

1. Wykreowanie człowieka, który potrafi odróżnić dobro od zła oraz czuje się odpowiedzialny za siebie i innych.
2. Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi i poczucia świadomości istnienia obok drugiego człowieka.
3. Stworzenie warunków umożliwiających wykształcenie umiejętności potrzebnych do odnalezienia miejsca we współczesnym świecie.
4. Stworzenie warunków, w których uczeń będzie mógł urzeczywistniać swoje zainteresowania i aspiracje.
5. Wychowanie człowieka, który potrafi sprostać różnego rodzaju trudnościom.
6. Wychowanie człowieka sprawnego w zakresie posługiwania się technologią informacyjną.
7. Wpajanie zasad patriotyzmu ukierunkowanego na własny region.
8. Kształcenie postaw proekologicznych - człowiek powinien mieć świadomość, że jest częścią przyrody.

Oczekujemy, że absolwent naszej szkoły będzie:

- **ambitny, ciekawy świata,**
- **odpowiedzialny, wrażliwy, koleżeński,**
- **komunikatywny, opiekuńczy, tolerancyjny,**
- **zaradny, samodzielny, realistyczny,**
- **znał i stosował uniwersalny system wartości, i będzie przekonany o tym, że „Jest kimś...” i ma prawo do samookreślenia.**

Nauczyciele w dążeniu do osiągnięcia wyżej wymienionych cech absolwenta wyposażą uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające im **wszechstronny rozwój osobowy**, który **jest głównym celem wychowawczym naszej szkoły.**

Na wszechstronny rozwój uczniów będzie się składać realizacja następujących celów wychowawczych:

1. W wymiarze intelektualnym:

- kształcenie umiejętności kreatywnego myślenia i samodzielnego poszukiwania wiedzy,
- kształcenie umiejętności przewyższania lenistwa myślowego,
- kształcenie umiejętności prezentowania twórczej postawy,
- kształcenie umiejętności komunikowania się,
- kształcenie umiejętności spostrzegania i kojarzenia poprzez umiejętną obserwację, ćwiczenie pamięci i uwagi,
- rzetelność poznanie dorobku kultury narodowej, ze szczególnym uwzględnieniem kultury własnego regionu.
- rozwój zainteresowań i uzdolnień.

2. W wymiarze moralno-społecznym

- wpajanie wartości uniwersalnych,
- rozwój myślenia wartościującego,
- kształcenie umiejętności obiektywnej oceny własnych i cudzych zachowań oraz zdolności,
- wyrobienie odwagi cywilnej,
- kształcenie wrażliwości uczuciowej,
- kształcenie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, wytrwałość,
- kształcenie umiejętności współpracy.

3. W wymiarze zdrowotnym

- kształcenie sprawności fizycznej,
- wyrobienie odporności na wszelkiego typu zagrożenia (profilaktyka)
- kształcenie postaw proekologicznych
- propagowanie zdrowego stylu życia w tym zdrowego odżywiania.

ROLA NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW

1. W realizacji celów służących wychowywaniu szczególną rolę powierza się nauczycielom-wychowawcom, sprawującym opiekę nad uczniami w ciągu całego etapu edukacyjnego.
2. Realizując swoje zadania, wychowawca powinien w szczególności:
 - szczegółowo rozpoznać warunki życia i nauki każdego wychowanka,
 - utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji działań wychowawczych,
 - współpracować z rodzicami, włączając ich do rozwiązywania problemów wychowawczych,
 - współpracować z pedagogiem szkolnym i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
 - kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając je na poszanowaniu godności osoby ludzkiej,
 - inicjować pomoc uczniom mającym trudności w nauce, otaczać opieką uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i losowej oraz organizować niezbędną pomoc w tym zakresie,
 - prowadzić działania upowszechniające kulturę pedagogiczną wśród rodziców,
 - inspirować i organizować środowisko wychowawcze na rzecz szkoły i prowadzić do możliwie najpełniejszej integracji szkoły ze środowiskiem,
 - opracować, na podstawie programu wychowawczego gimnazjum, klasowy program wychowawczy, w tym harmonogram i tematykę godzin do dyspozycji wychowawcy, a także dokumentować rozwój społeczno-emocjonalny swoich wychowanków.
3. Wszyscy nauczyciele, realizujący zadania w zakresie pracy edukacyjnej, wspomagają nauczycieli-wychowawców w ich szczególnej roli, jaką jest troska o rozwój osobowy ucznia we wszystkich sferach jego osobowości. Przygotowują wychowanków do życia w społeczeństwie, rozwijania umiejętności rozwiązywania życiowych problemów, tworzenia zwyczajów i obyczajów szkolnych, klasowych.

4. Nauczyciele wprowadzają do tematyki swojego przedmiotu elementy programu wychowawczego.
5. Wychowawcy oraz nauczyciele przedmiotów stwarzają możliwości funkcjonowania samorządu uczniowskiego oraz innych organizacji młodzieżowych, mających prawo do działania na terenie szkoły.
6. W zakresie współpracy ze środowiskiem lokalnym nauczyciele i wychowawcy rozpoznają potrzeby społeczności lokalnej i uwzględniają zadania służące jej aktywizacji, inicjują działania o charakterze środowiskowym, starają się znajdować i pozyskiwać sympatyków i sprzymierzeńców dla swoich działań wychowawczych.
7. Obowiązkiem każdego nauczyciela jest każdorazowe reagowanie na dostrzeżone dobro i zło.

ROLA RODZICÓW

1. Każdy z rodziców powinien uczestniczyć w życiu szkoły klasy w wybranej i zadeklarowanej dziedzinie (wychowawczej, kulturalnej, gospodarczej, organizacji wycieczek itp.), świadomie podjąwszy współpracę.
2. Rodzice powinni uczestniczyć w zebraniach rodziców.
3. Rodzice zobowiązani są do stałego kontaktu z wychowawcą w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i usprawiedliwiania nieobecności dziecka.
4. Rodzice powinni dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.
5. Rodzice powinni zapewnić dziecku w domu rodzinnym odpowiednie wychowanie oraz warunki do nauki.
6. Rodzice mają prawo wyrażania opinii dotyczących programu pracy wychowawczej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH GIMNAZJUM W LYSKACH

CELE OGÓLNE	ZADANIA	TREŚCI ZADAŃ	CELE OPERACYJNE	SPOSOBY EWALUACJI
I. Wychowanie w duchu patriotyzmu oraz kształtowanie postaw obywatelskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wpajanie szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci. 2. Rozwijanie i umacnianie tradycji narodowych oraz tożsamości narodowej. 3. Kształtowanie postaw moralnych. 4. Wprowadzanie uczniów w życie społeczne. 5. Kształtowanie postaw obywatelskich. 6. Kształtowanie podstawowych wartości obywatelskich. 7. Rozwijanie samodzielności i przedsiębiorczości. 8. Kształtowanie etyki pracy. 9. Integrowanie szkoły ze społecznością lokalną. 	<p>Symbole narodowe i religijne, ich rola i znaczenie. Odpowiednie zachowanie się w ich obecności. Święta narodowe i religijne. Jak rodziła się i umacniała Ojczyzna. Miejsca pamięci narodowej w regionie i kraju. Ludzie związani z historią regionu, kraju. Współczesne wydarzenia publiczne w gminie, regionie, kraju. Instytucje samorządu lokalnego – ich rola, znaczenie, zasady funkcjonowania. Wybory do samorządu uczniowskiego, kampania wyborcza. Prawa uczniów, prawa innych. Tradycje kulturowe – rodzinne, lokalne, regionalne i narodowe. Człowiek we współczesnym świecie. Kim chciałbym zostać – co lubię, co potrafię, co jest dla mnie ważne. Podstawowe mechanizmy gospodarki wolnorynkowej. Gazeta szkolna.</p>	<p>Znajomość pojęcia symbolu narodowego, religijnego. Umiejętność odpowiedniego zachowania się w obecności symboli narodowych i religijnych oraz w miejscach szczególnie związanych z historią Narodu i Ojczyzny. Znajomość obowiązków wobec Narodu i Ojczyzny. Aktywne uczestnictwo w uroczystościach związanych z historią Narodu, Ojczyzny oraz świętami religijnymi. Rozumienie znaczenia świętowania i kultywowania tradycji. Znajomość folkloru, gwary oraz etymologii nazw i nazwisk w miejscu zamieszkania i regionie. Znajomość miejsc szczególnie ważnych dla historii regionu, Ojczyzny. Umiejętność odnoszenia się z szacunkiem do ludzi starszych, zasłużonych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja - rozmowy - wywiady - ankiety - prezentacje - kwestionariusze - samoocena
II. Poszanowanie własnej i cudzej godności – integracja i akceptacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczenie poprawnego komunikowania się oraz aktywnego słuchania innych. 2. Kształtowanie poczucia solidarności i odpowiedzialności za klasę, szkołę, społeczność. 3. Kształtowanie poczucia więzi i tożsamości ze szkołą. 4. Wyrabianie chęci pomagania 	<p>Prawo do życia i godnej, naturalnej śmierci. Wzorce osobowościowe – autorytety moralne. Komunikacja interpersonalna – komunikacja werbalna, niewerbalna. Podstawowe reguły i zasady obowiązujące w relacjach interpersonalnych. Reguły pracy w zespole.</p>	<p>Umiejętność słuchania, zadawania pytań, wypowiadania się. Zaznajomienie się z zasadami dyskusowania (argumentowanie, bronienie swojego zdania, dzielenie się swoimi opiniami). Umiejętność hierarchizowania wartości i dokonywania właściwych wyborów moralnych. Znajomość najważniejszych wydarzeń z życia kraju i regionu. Znajomość mechanizmów gospodarki wolnorynkowej. Umiejętność radzenia sobie w otaczającym świecie z</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja - rozmowy - praca w grupach - wywiady - ankiety - samoocena

	<p>sobie nawzajem.</p> <p>5. Uczenie wyrażania szacunku w stosunku do siebie i drugiego człowieka – kultura osobista.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania stanów emocjonalnych.</p> <p>7. Budowanie więzi opartych na integracji wokół wspólnych wartości.</p> <p>8. Stworzenie atmosfery życzliwości, sympatii i szacunku w szkole.</p> <p>9. Kształtowanie postaw akceptacji.</p> <p>10. Stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających integracji, akceptacji siebie i innych.</p>	<p>Właściwy obraz siebie.</p> <p>Kultura bycia.</p> <p>Zasady bycia z innymi ludźmi.</p> <p>Uczucie koleżeństwa, przyjaźni, miłości.</p> <p>Tolerancja dla odmienności kulturowej, narodowej, wyznaniowej.</p> <p>Postawa akceptacji i pozytywnych wzajemnych relacji.</p> <p>Integracja zespołów klasowych, społeczności całej szkoły.</p> <p>Dobre imię szkoły.</p> <p>Ceremoniał i zwyczaje szkolne.</p> <p>Imprezy integracyjne (biwaki, wycieczki, uroczystości szkolne, imprezy klasowe i szkolne, wspólne wyjście do kina, teatru).</p> <p>Pomoc koleżeńska.</p>	<p>zachowaniem przyjętego systemu wartości.</p> <p>Umiejętność dostrzegania przydatności swojej edukacji, odpowiedzialności za swój rozwój, swoją przyszłość.</p> <p>Znajomość roli, funkcji oraz znaczenia instytucji społecznych.</p> <p>Znajomość procedur demokratycznych wyborów.</p> <p>Umiejętność zaprezentowania siebie oraz wyboru odpowiedniego programu.</p> <p>Znajomość podstawowych zasad i praw demokratycznego państwa.</p> <p>Umiejętność wskazania zalet i wad demokratycznego państwa.</p> <p>Rozróżnianie prawdy od manipulacji przedwyborczej.</p> <p>Znajomość podstawowych gatunków publicystycznych.</p> <p>Umiejętność przygotowania składu gazety.</p> <p>Umiejętność prawidłowego interpretowania prawa do życia i naturalnej śmierci.</p> <p>Umiejętność rozpoznawania pozytywnych cech człowieka.</p> <p>Znajomość autorytetów moralnych – ich roli we współczesnym świecie.</p> <p>Znajomość pojęcia i zasad komunikacji werbalnej, niewerbalnej.</p> <p>Bariery komunikacji.</p> <p>Asertywność i empatia.</p> <p>Formułowanie komunikatu „ja”.</p> <p>Umiejętność wyrażania swoich uczuć.</p> <p>Umiejętność rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Umiejętność aktywnego słuchania, parafrazowania.</p> <p>Przestrzeganie reguł wypracowanych przez zespół.</p> <p>Umiejętność funkcjonowania w relacjach międzyludzkich.</p> <p>Aktywne uczestnictwo w życiu klasy, szkoły, w tworzeniu ceremoniału i zwyczajów szkolnych.</p> <p>Dbalność o dobre imię szkoły.</p> <p>Dostrzeganie problemów kolegów, wrażliwość na potrzeby innych.</p> <p>Umiejętność rozwiązywania zadań i problemów w grupie.</p> <p>Znajomość swoich zalet i świadomość wad.</p> <p>Umiejętność wyzbywania się kompleksów, przeciwdziałania słabościom, doceniania swoich umiejętności, znajomość</p>	
--	---	---	--	--

			<p>swojej wartości.</p> <p>Umiejętność wyrażania szacunku do siebie samego, akceptowania się.</p> <p>Umiejętność kulturalnego zwracania się do różnych osób, zachowania się w miejscach publicznych (autobus, kino, sklep, szkoła, klasa, itp.).</p> <p>Znajomość swojej pozycji w klasie, szkole, społeczeństwie.</p> <p>Nieużywanie wulgaryzmów, stosowne ubieranie się, odpowiednie do okoliczności i miejsca.</p> <p>Znajomość zasad savoir – vivre'u.</p>	
III. Rodzina jako nadrzędna wartość w życiu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny –współpraca z domem. 2. Przygotowanie uczniów do okresu dojrzewania i akceptacji stanów psychofizycznych związanych z tym okresem. 3. Kształtowanie pozytywnego stosunku do płodności. 	<p>Spotkania z rodzicami w celu określenia potrzeb w zakresie wychowania.</p> <p>Mój dom, moja rodzina, moje sąsiedztwo.</p> <p>Podstawowe funkcje rodziny.</p> <p>Związki uczuciowe i relacje w rodzinie.</p> <p>Rola wartości w rodzinnych, moralnych, religijnych w rodzinie.</p> <p>Imprezy klasowe, szkolne z udziałem rodziców (spotkanie wigilijne, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Seniora, inne). Treści zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie) wg programu nauczania DKW – 4014-192/99.</p>	<p>Znajomość pojęcia rodziny, jej podstawowych funkcji oraz znaczenia w życiu człowieka. Umiejętność określenia swojej roli w rodzinie.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w życiu rodziny.</p> <p>Umiejętność świętowania w gronie rodziny – samodzielne przygotowywanie uroczystości rodzinnych.</p> <p>Znajomość wartości i tradycji rodzinnych.</p> <p>Umiejętność docenienia starań rodziców- szacunek do starszego pokolenia.</p> <p>Rozpoznanie i rozumienie psychofizycznych przejawów dojrzewania.</p> <p>Wiedza i umiejętności wynikające z programu „Wychowanie do życia w rodzinie”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety - rozmowy - kwestionariusze - obserwacja - samoocena
IV. Dążenie do prawdy – kultura informacyjna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudzenie i rozwijanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych. 2. Kształtowanie nawyków samokształceniowych. 3. Rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów. 4. Wprowadzenie uczniów w świat kultury, sztuki. 5. Kształtowanie poczucia estetyki, wrażliwości na piękno. 	<p>Sposoby kulturalnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>Moje hobby.</p> <p>Samodzielne korzystanie z różnych źródeł informacji.</p> <p>Świat dóbr kultury i sztuki.</p> <p>Rola mediów w życiu człowieka.</p> <p>Rodzaje mediów, ich historia i zasady funkcjonowania.</p> <p>Funkcje i charakterystyka komunikatów medialnych.</p> <p>Język mediów.</p> <p>Manipulacja w prasie, telewizji, życiu</p>	<p>Umiejętność czytania ze zrozumieniem .</p> <p>Znajomość postaci wybitnych twórców kultury, ich dzieł, prac.</p> <p>Znajomość miejsc związanych z dobrami kulturowymi, zabytkami.</p> <p>Umiejętność oceny swojego zachowania i innych.</p> <p>Umiejętność przewidywania konsekwencji swoich czynów, słów.</p> <p>Znajomość rodzajów mediów.</p> <p>Umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji.</p> <p>Umiejętność wybierania i korzystania z odpowiednich czasopism, programów TV i radiowych, internetu.</p> <p>Umiejętność odróżniania prawdy od kłamstwa, fikcji od</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety - rozmowy - obserwacje - kwestionariusze - wywiady

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Rozbudzanie potrzeby kulturalnego spędzania wolnego czasu. 7. Wprowadzenie w świat mediów. 8. Rozumienie języka mediów. 9. Uwrażliwienie i wyczuwanie na różne formy manipulacji. 10. Stwarzanie sytuacji umożliwiających dotrzymanie słowa. 11. Kształtowanie umiejętności przyznawania się do błędu. 	<p>społecznym. Fikcja a rzeczywistość w przekazie medialnym. Rola filmu, teatru, jako środka przekazu wartości ogólnoludzkich. Honor i prawda w życiu człowieka.</p>	<p>rzeczywistości, informacji od komentarza, selekcjonowania i wartościowania informacji, bycia obiektywnym. Umiejętność posługiwania się urządzeniami medialnymi oraz informatycznymi.</p>	
<p>V. Edukacja prozdrowotna</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stwarzanie warunków do kształtowania postaw służących zdrowiu. 2. Kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się. 3. Poznawanie reguł higieny pracy umysłowej. 4. Postępowanie w sytuacjach zagrożenia. 5. Kształtowanie postaw zapobiegających zagrożeniom płynącym z rozwoju cywilizacyjnego 6. Organizowanie spotkań z przedstawicielami służby zdrowia, różnych organizacji świadczących pomoc. 7. Promocja zdrowego stylu życia 	<p>Higiena osobista i otoczenia. Znaczenie codziennych nawyków higienicznych. Higiena pracy umysłowej. Organizacja miejsca pracy ucznia. Zasady uczenia się. Bezpieczeństwo podczas zajęć, gier i zabaw. Profilaktyka uzależnień Wpływ odżywiania na zdrowie. Aktywny tryb życia, praca, wypoczynek, czas wolny. Zasady racjonalnego odżywiania się. Organizacja uczenia się, czasu wolnego. Radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Poszukiwanie pomocy i wsparcia. Zachowanie sprzyjające i zagrażające zdrowiu. Zasady postępowania w razie: •pożaru, •powodzi, •wypadku, •skażenia, •zagrożenia życia</p>	<p>Umiejętność utrzymywanie czystości osobistej i otoczenia. Znajomość zasad higieny pracy umysłowej, zorganizowania miejsca nauki. Umiejętność efektywnego uczenia się. Umiejętność zachowania zasad BHP w czasie gier i zabaw. Znajomość rodzajów uzależnień i ich wpływu na zdrowie i życie. Nieuleganie uzależnieniom. Znajomość zasad racjonalnego żywienia. Prowadzenie aktywnego trybu życia (uprawianie sportu, turystyki). Znajomość zasad postępowania w razie zagrożeń. Umiejętność udzielania pomocy przedmedycznej. Umiejętność gospodarowania własnym czasem. Znajomość zagrożeń płynących z rozwoju cywilizacyjnego, rozumienie ich przyczyn oraz Poznanie sposobów przeciwdziałania im (choroby, sekty, przestępczość, katastrofy ekologiczne).</p>	<p>- ankiety - kwestionariusze - obserwacja - wywiady - rozmowy</p>